واکنش

مسکو: جنگ به خاک ارمنستان برسد با تمام قوا حمایت می‌کنیم

نخست‌وزیر ارمنستان با اشاره به پیمان دوستی از روسیه درخواست کرد به تضمین امنیت کشورش کمک کند. در مقابل مسکو نیز اعلام کرد در صورتی که جنگ به داخل خاک ارمنستان کشیده شود، از ایروان حمایت خواهد کرد. هنوز مشخص نیست که روسیه با این رویکرد چه هدفی را دنبال می‌کند، اما با توجه به پیشروی‌های اخیر باکو، پاسخ مسکو نوعی واکنش به حضور شماری مزدور در منطقه و سیاست‌های قبلی ایروان در جهت گرایش به غرب ارزیابی می‌شود.

دور جدید تنش‌ها میان ارمنستان و آذربایجان درباره منطقه قره‌باغ کوهستانی از تاریخ ۲۷ سپتامبر (ششم مهر) آغاز شد و با وجود چند بار نقض توافق آتش‌بس، همچنان طرفین به اتهام‌زنی به هم ادامه می‌دهند. در تازه‌ترین تحولات به منظور فرونشاندن آتش جنگ، گروه مینسک در بیانیه‌ای اعلام کرد که آذربایجان و ارمنستان روز جمعه طی مذاکره‌ای در شهر ژنو درباره هدف قرار ندادن غیرنظامیان و تأسیسات غیرنظامی توافق کرده‌اند. ارائه فهرست اسرای جنگی طی یک هفته، از دیگر مواردی بود که ایروان و باکو درباره آن به اتفاق‌نظر رسیدند. سیدعباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه ایران نیز درباره پیشنهاد تهران برای حل این مناقشه گفت: «ما منتظر بررسی طرح و دریافت پاسخ از سوی چهار کشور (آذربایجان، روسیه، ارمنستان و ترکیه) در یک فاصله کوتاه هستیم تا با تکمیل آن به گونه‌ای که مورد پذیرش همگان قرار بگیرد، راه را برای حل و فصل بحران قره‌باغ هموار کنیم.» عراقچی تصریح کرد: «اجرای آنی طرح کار آسانی نیست، ولی ما ناامید نمی‌شویم و به تلاشمان ادامه می‌دهیم.»

لزوم رایزنی برای ابعاد حمایت مسکو

به موازات این تحرکات، دفتر رسانه و مطبوعات وزارت امور خارجه ارمنستان روز شنبه اعلام کرد که نیکول پاشینیان با ارسال نامه‌ای برای ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه از وی خواسته به تضمین امنیت کشورش کمک کند. در این نامه پاشینیان وضعیت منطقه قره‌باغ کوهستانی را با جزئیات شرح داده و نوشته است: «با در نظر گرفتن اینکه جنگ در حال نزدیک شدن به مرز ارمنستان و تجاوز به خاک ارمنستان است، نخست‌وزیر به رئیس‌جمهور روسیه متوسل شده تا رایزنی برای تعیین شکل و درجه حمایتی که روسیه می‌تواند برای تأمین امنیت ارمنستان ارائه دهد، آغاز شود و به عنوان اساس روابط متحدان و بند ۲ پیمان دوستی، همکاری و کمک متقابل مورخ ۲۹ آگوست ۱۹۹۷ در نظر گرفته شود.»

وزارت امور خارجه روسیه در واکنش به درخواست مجدد پاشینیان از مسکو برای کمک به این کشور، بار دیگر از طرف‌های درگیر در قره‌باغ کوهستانی خواست آتش‌بس فوری در منطقه برقرار شود و اعلام کرد: «درگیری‌ها در خاک ارمنستان جریان ندارد. در صورت انتقال درگیری‌های نظامی مستقیم به خاک ارمنستان، مسکو با تمام وجود از این کشور حمایت خواهد کرد.» این وزارتخانه تأکید کرده است: «ما پایبندی روسیه به تعهدات خود در قبال جمهوری ارمنستان، از جمله به پیمان دوستی، همکاری و کمک متقابل بین روسیه و ارمنستان، مربوط به سال ۱۹۹۷ متعهد هستیم. طبق این پیمان، در صورت انتقال مستقیم درگیری‌های نظامی به خاک ارمنستان، روسیه تمامی کمک‌های لازم را به ایروان ارائه خواهد داد.»

ارمنستان حیاط خلوت روسیه

واسیلی نبنزیا، نماینده روسیه در سازمان ملل روز جمعه در کنفرانس خبری گفت: اگر شرایط وخیم‌تر شود، شورای امنیت سازمان ملل درگیری‌های قره‌باغ را مورد بحث قرار خواهد داد. وی اضافه کرد: «من امیدوارم گروه‌ها چیزی را که مورد توافق قرار دادند، اجرا کنند که منظور من آتش‌بس است.» یک کارشناس در مورد این موضع‌گیری روسیه و خودداری از وارد شدن روسیه مانند گذشته در تحولات قره‌باغ، اتخاذ رویکرد محافظه‌کارانه مسکو را نکته مهم جنگ اخیر دانست. وی با بیان اینکه روسیه ارمنستان را حیاط خلوت خود می‌داند، گفت: «روس‌ها برای متنبه کردن پاشینیان که می‌خواست از روسیه واگرایی داشته و به سمت غرب برود، کمی دیر به ماجرا ورود کردند.» از طرف دیگر اخباری درباره انتقال مزدورانی از سوریه و لیبی مطرح شده است. آلیگ سیرامولوتوف، معاون وزیر امور خارجه روسیه در مصاحبه با خبرگزاری نووستی اعلام کرد که وزارت خارجه روسیه خطر نفوذ مزدورانی از سوریه و لیبی را که در درگیری‌های نظامی در جمهوری خودخوانده قره‌باغ کوهستانی شرکت دارند، بعید نمی‌داند.

دورنما

اشغال کرانه باختری در صورت شکست ترامپ

در حالی که نتایج نظرسنجی‌های امریکا از احتمال شکست دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری حکایت دارد، رؤسای شهرک‌های رژیم صهیونیستی بر نخست‌وزیر این رژیم فشار می‌آورند تا در صورت شکست ترامپ الحاق اراضی کرانه باختری را اجرایی کند؛ اقدامی که دموکرات‌ها در ظاهر ادعا می‌کنند مخالف اجرای چنین سناریویی هستند.

تنها دو روز به انتخابات ریاست جمهوری امریکا باقی مانده‌است، مقامات صهیونیست نیز خود را برای نتایج پس از انتخابات آماده می‌کنند تا در صورت شکست جمهوریخواهان، طرح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا درباره مناقشه فلسطین را عملی کنند. رسانه‌های صهیونیستی روز شنبه گزارش دادند که شهرک‌نشینان صهیونیست به احتمال پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری خوش‌بین نیستند. بر اساس این گزارش، رؤسای شهرک‌های صهیونیستی معتقدند که زمان زیادی ندارند و باید بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل تا ۲۱ ژانویه آینده، قانونی را به منظور مشروعیت‌بخشی به بخشی از شهرک‌ها تصویب کند. شهرک‌های مورد نظر این شهرک‌نشینان نیز شهرک‌هایی هستند که در مرکز کرانه باختری و خارج از محدودیت شهرک‌های بزرگ واقع شده‌اند. طبق گزارش وبگاه «عرب ۴۸»، رسانه‌های صهیونیستی همچنین گزارش دادند که با شکست ترامپ در انتخابات احتمالاً «گلعاد اردان» سفیر اسرائیل در امریکا و سازمان ملل یکی از مناصب خود را از دست خواهد داد. ترس صهیونیست‌ها از شکست ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری در حالی است که پیشتر جو بایدن، نامزد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا گفته‌بود: «اسرائیل باید ساخت‌وسازها را در شهرک‌های صهیونیستی متوقف کند و به سخن گفتن درباره الحاق اراضی اشغالی پایان دهد و به اجرای راه‌حل دو دولت فرصت دهد». او گفته بود: «نتانیاهو و اسرائیلی‌ها به‌خوبی از موضع من آگاه هستند و من به صراحت گفته‌ام که اگر رئیس‌جمهور شوم با الحاق اراضی مخالفت خواهم کرد و ارائه کمک‌های مالی به فلسطینیان را از سر خواهم گرفت و بار دیگر کنسولگری امریکا در قدس شرقی را باز خواهم کرد».

با وجود اینکه نتانیاهو پیشتر گفته‌بود اجرای طرح الحاق اراضی کرانه باختری به تعویق افتاده، اما متوقف نشده‌است، با این حال رؤسای شهرک‌های صهیونیستی بر این باورند که وجود بایدن در کاخ سفید دست نتانیاهو را برای انجام اقداماتی که در چند سال گذشته در دوره ریاست‌جمهوری ترامپ انجام می‌داد، خواهد بست. ترامپ در چهار سال گذشته تلاش زیادی کرد تا طرح خود را درباره مناقشه فلسطین موسوم به «معامله قرن» به اعراب و فلسطینی‌ها تحمیل کند، ولی گروه‌های فلسطینی به شدت با این طرح مخالفت کردند و این سناریو که اشغال کرانه باختری بخشی از آن است، تاکنون به نتیجه نرسیده‌است. هر چند دموکرات‌ها در ظاهر مخالف شهرک‌سازی در کرانه باختری هستند، اما در سیاست کلی امریکا در حمایت از صهیونیست‌ها هیچ فرقی بین دموکرات و جمهوریخواه وجود ندارد و در ۷۲ سال گذشته حمایت همه‌جانبه از صهیونیست‌ها در رأس اولویت‌های سیاست خارجی دولت‌های امریکا قرار داشته‌است.

عقب‌نشینی نیم‌بند ماکرون

ماکرون که در روزهای گذشته، ژست ایدئولوژیکی مقابل اسلام گرفته بود و از عقاید محکم خودش علیه اسلام دفاع می‌کرد، با تهدید تحریم کالاهای فرانسوی، عقب نشست و عقایدش را فروخت!

گزارش یک

اعتراضات مسلمانان و تهدید به تحریم کالاها و اجرای این تحریم‌ها در برخی کشورهای اسلامی ظاهراً به رئیس‌جمهور فرانسه فهماند که نمی‌تواند با ترامپ‌بازی به مسئله‌ای که خود کشورهای غربی از عوامل اصلی آن هستند، یعنی تروریسم تکفیری کمکی بکند، برای همین او تلویحاً هرچند به‌صورت دست و پا شکسته از مواضع قبلی خود عقب نشست و مدعی شد احساسات مسلمانان در قبال انتشار کاریکاتورهای موهن را درک می‌کند.

به گزارش فارس، «امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور فرانسه در گفت‌وگویی با شبکه قطری «الجزیره» اعلام کرد، احساسات مسلمانان در قبال کاریکاتورهای موهن را درک می‌کند.

وی افزود: کاریکاتورهای مذکور یک پروژه دولتی نیستند، بلکه برآمده از روزنامه‌های آزاد، مستقل و غیروابسته به دولت هستند.

ماکرون ادامه داد: عده‌ای هستند که اسلام را تحریف می‌کنند و به نام این دین ادعای دفاع از آن را دارند.

رئیس‌جمهور فرانسه سپس گفت: به نظر من منشأ عکس‌العمل‌ها (به این موضوع) دروغ، تحریف سخنانم و این برداشت مردم بود که من این کاریکاتورها را تأیید می‌کنم.

وی تصریح کرد: آنچه به اسم اسلام انجام می‌شود، آفتی برای مسلمانان در جهان است و ۸۰درصد از قربانیان تروریسم، مسلمان هستند.

در یک هفته گذشته پس از آنکه یک نوجوان چچنی جذب شده در جریان‌های افراطی سر یک معلم فرانسوی را به بهانه تدریس آزادی بیان در کلاس درس کاریکاتورهای موهن به ساحت پیامبر اسلام(ص) برید؛ ماکرون در تقبیح این اقدام چندین بار از واژه تروریسم اسلامی استفاده کرد و موج جدیدی از اقدامات اسلام ستیزانه در فرانسه شکل گرفت. اظهارات تحریک برانگیز ماکرون به اقدام دیگری انجامید و شهر نیس شاهد اقدام به چاقوکشی یکی از عوامل گروه‌های تکفیری در مقابل کلیسای معروف نوتردام بود که دوباره ماکرون وارد صحنه شد و با ادبیاتی که یادآور جنگ‌های صلیبی است، گفت: «در بحبوحه این حمله اسلام‌گرایانه، کل کشور ما در کنار شهروندان کاتولیکمان ایستاده است.» البته ساعاتی بعد در شهر آوینیون یک راستگرای نژادپرست به یک مسلمان حمله کرد که به ضرب گلوله از پای در آمد، اما مقامات فرانسوی در این باره سکوت کردند، چون احتمالاً طبق منطق ماکرون باید اقدام این نژادپرست تروریسم فرانسوی یا اروپایی خوانده شود.

حتی ترودو از ماکرون فاصله گرفت

گذشته از ادامه اعتراضات در دنیای اسلام نخست‌وزیر کانادا ضمن محکوم کردن حمله به کلیسای شهر «نیس» گفت: تروریست‌ها نماینده اسلام نیستند.

«جاستین ترودو» در کنفرانس خبری روز جمعه خود اعلام کرد، حق آزادی بیان از حقوق مهم است و کانادا همیشه «از آزادی بیان دفاع خواهد کرد»، اما با فاصله گرفتن از سخنان ضداسلامی ماکرون به بهانه خطاب به مردم کانادا گفت که قطعاً آزادی بیان بدون حد و حدود و محدودیت نیست.

نصرالله: تروریسم را به پای اسلام ننویسید

اعتراضات در دنیای اسلام تا قبل از مصاحبه ماکرون ادامه داشت. دبیر کل حزب‌الله لبنان در ایام سالروز میلاد پیامبر اعظم(ص)، حمایت فرانسه از اهانت به ایشان را سیاستی غلط خواند و از مقامات غربی خواست از حمایت از تروریست‌ها و تکفیری‌ها دست بردارند. سید حسن نصرالله حمله روز جمعه در شهر «نیس» را محکوم کرد و گفت که گروه‌های اسلامی اینگونه اقدامات و اقدامات مشابه آن چه در گذشته و چه در آینده رخ دهد را محکوم می‌کنند و اینگونه حملات مردود است.

او گفت که مقامات فرانسه یا دیگران حق ندارند مسئولیت اینگونه اقدامات را بر عهده دین و سایر اتباع آن دین بدانند و اینگونه حرکات نادرست، غیراخلاقی و غیر قانونی است. دبیر کل حزب الله گفت که در این مواقع باید همان فرد را مسئول باید اینگونه اقدامات دانست ولو انگیزه او دینی باشد. او گفت که اگر فردی مسیحی یا غیره چنین اقدامی بکند، باید اینگونه رفتار را به پای دین مسیحیت یا نعوذ بالله به اسم حضرت عیسی(ع) نوشت؟

او گفت: «اگر کسی اقدام تروریستی یا از تروریسم حمایت می‌کند، او تروریست است، نه فرد دیگر. مقامات فرانسه حق ندارند از تروریسم اسلامی یا فاشیسم اسلامی سخن بگویند.»

سید حسن نصرالله به حمایت‌های غرب از تفکر تکفیری در منطقه و جهان اسلام اشاره کرد و گفت که کشورهای غربی از تفکر تکفیری و تروریستی‌ای که صرفاً به دلیل اختلاف فکری دست به کشتار می‌زند، حمایت کرده‌اند. او گفت: «شما مسئولان در فرانسه یا امریکا از آن حمایت کرده‌اید.»

دبیر کل حزب‌الله در ادامه افزود: «گرفتن ویزای کشور شما سخت است اما برای این افراد، رفتن به سوریه و عراق را تسهیل کردید؛ شما تجهیز و سفر این افراد را [که در کشورهای شما زندگی می‌کردند] تسهیل کردید.» دبیر کل حزب‌الله لبنان با بیان اینکه حمایت از تکفیری‌ها تهدید بزرگ برای اروپاست، تأکید کرد: «شما [مسئولان غربی] از این افراد حمایت نکنید، زیرا نتیجه به خودتان برمی‌گردد و آنچه در سوریه و عراق و دیگر کشورها انجام دادند، به سوی خودتان بازخواهد گشت.»

همچنین جنبش مقاومت اسلامی حماس عموم ملت فلسطین را به تحریم کالاهای فرانسوی به نشانه اعتراض به اهانت به پیامبر اسلام(ص) دعوت کرد. به گزارش ایسنا، این جنبش روز جمعه تظاهرات‌های گسترده‌ای را در استان‌های مختلف نوار غزه در حمایت از پیامبر اسلام(ص) و محکومیت اهانت به ساحت مقدس ایشان در فرانسه برگزار کرد.

فتحی حماد، عضو دفتر سیاسی حماس در سخنانی در حاشیه تظاهرات جبالیا در شمال نوار غزه تأکید کرد که امت اسلامی و عربی باید دست در دست هم با هرگونه اهانت به مقدسات اسلام مقابله کنند.

وی از تمامی فلسطینیان دعوت کرد همسو با جنبش تحریم جهانی رژیم صهیونیستی BDS کالاهای فرانسوی را تحریم کنند.

جمعی از مردم آلمان روز جمعه نیز با برگزاری تجمعی در پایتخت، به اظهارات اسلام هراسانه رئیس‌جمهور فرانسه اعتراض کردند.

این تظاهرات در «هرمان پلاتز» و به مدت ۳۰دقیقه برگزار شد و شرکت‌کنندگان اعتراض خود را نسبت به انتشار کاریکاتور موهن به پیامبر اسلام (ص) و همچنین اظهارات ماکرون اعلام کردند.

بر اساس ویدئوهایی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، تظاهرات کنندگان شعار «الله اکبر» سر می‌دادند. پلیس نیز حضور گسترده‌ای در منطقه برگزاری این تظاهرات داشته‌است و طبق گزارش رسانه‌ها این تجمع بدون هیچگونه حادثه‌ای برگزار شد. هزاران نفر از مردم معترض موریتانی، عصر جمعه (۳۰اکتبر) با برگزاری تظاهراتی در نواکشوط پایتخت این کشور، خشم خود را از اهانت به رسول اکرم(ص) در فرانسه اعلام کردند.

به گزارش وبگاه خبری- تحلیلی «الصحراء» موریتانی، در حالی که در روزهای گذشته چندین تجمع مقابل سفارت فرانسه در نواکشوط برگزار شده بود، روز جمعه هزاران نفر از مردم علیه فرانسه و اهانت مقاماتش به پیامبر اسلام(ص) تظاهرات کردند.

گزارش ۲

سنگربندی مردمی مقابل دموکراسی امریکایی!

نظرسنجی‌ها می‌گویند که شانس برنده شدن جو بایدن دموکرات در انتخابات روز سه‌شنبه بیشتر است، ولی ظاهراً این ترامپ جمهوریخواه است که خود را برای جشن پیروزی آماده می‌کند و برای تثبیت خودش، به دنبال این است که محل جشن را از هتل شخصی به کاخ سفید ببرد. این شرایط شکننده، زنگ‌های هشدار را به صدا درآورده تا جایی که سرویس مخفی و نیروهای امنیتی امریکا، کار مستحکم‌سازی فضای اطراف کاخ سفید را برای مقابله با شورش‌های احتمالی آماده کرده‌اند.

به گزارش «جوان»، اطراف کاخ سفید طی روزهای اخیر، شاهد حضور سنگین نیروهای امنیتی است و مقامات امنیتی امریکا در حال آماده‌سازی تجهیزات دفاعی و دیوار ضدصعود در اطراف کاخ سفید هستند. ای‌بی‌سی نیوز گزارش کرده تدابیر امنیتی برای دفتر کار رئیس‌جمهور، حتی از اطراف کاخ سفید هم بیشتر است و این دفتر با حصار چندلایه و موانع سیمانی که روز به روز بر تعداد آنها افزوده می‌شود، در وضع حفاظ امنیتی است. فروشگاه‌ها و اماکن عمومی در شهرهای واشنگتن، نیویورک، سیاتل و دیگر شهرها نیز از ترس آشوب و غارت تخته شده است. در شرایطی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور مستقر خود را برای جشن پیروزی آماده می‌کند و به جای برگزاری این جشن در هتل شخصی خود مانند سال ۲۰۱۶، قصد دارد جشن پیروزی در سوم نوامبر را داخل کاخ سفید برگزار کند، نیروهای امنیتی و پلیس مخفی امریکا خود را برای شورش احتمالی آماده می‌کنند. دیشب شمار رأی‌دهندگان زودهنگام در امریکا به بیش از ۹۲میلیون نفر رسید. احتمالاً تا صبح امروز عدد ۹۵میلیون را هم رد خواهد کرد. اگر میزان مشارکت در انتخابات سوم نوامبر (۱۳ آبان) امسال را همان میزان مشارکت در انتخابات ۲۰۱۶ در نظر بگیریم، این یعنی تا دیشب بیش از ۶۵ درصد امریکایی‌ها در انتخابات شرکت کرده‌اند، میزان مشارکتی که طی ۱۱۲ سال گذشته بی‌سابقه است و نشان از تحولاتی غریب در شامگاه انتخابات دارد؛ تحولاتی که البته از دو حزب سیاسی تا نیروهای امنیتی و حتی ارتش امریکا از آن نگران هستند. گوین نیوسام، فرماندار کالیفرنیا دیروز آخرین مقام فدرال بود که اعلام کرد در حال آماده کردن این ایالت برای ناآرامی‌های پس از انتخابات سوم نوامبر است. وی با اشاره به ناآرامی‌های احتمالی در شب انتخابات در کالیفرنیا گفت: «تمامی سناریوهای محتمل در نظر گرفته شده و آمادگی کامل خواهیم داشت». همزمان هر دو حزب امریکانگران تقلب انتخاباتی هستند. نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان امریکا جمعه شب از برخی قضات دیوان عالی این کشور خواست خود را از منازعات بعد از انتخابات کنار بکشند و هشدار داد که مداخله این قضات در روند انتخابات، کار را برای رأی‌دهندگان دشوار کرده و ممکن است درگیری‌های بعد از انتخابات را شدت بخشد. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور نیز در توئیتر به‌طور جداگانه به دیوان عالی حمله کرد و نوشت: «اگر جو بایدن خوابالو واقعاً به عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شود، چهار به علاوه یک نفر از قضاتی که به این پیروزی مسخره کمک کرده باشند، نه تنها تغییرات سنگین در ترکیب دیوان، بلکه احتمال تحولات اساسی را به آن تحمیل خواهند کرد».

بیل ماهر، مجری شبکه امریکایی «اچ‌بی‌او» نیز در موضع‌گیری‌ای که انعکاس زیادی داشت، هم حامیان ترامپ را خطاب قرار داد و از لیبرال‌های پشتیبان بایدن خواست بعد از انتخابات به برقراری صلح کمک کنند و جنگ داخلی راه نیندازند. این مجری امریکایی گفت: «مهم نیست چه کسی سه‌شنبه پیروز شود، بیایید از جنگ داخلی پرهیز کنیم و به آشتی رو آوریم». وی با استناد به یک نظرسنجی گفت که ۳۴ درصد از رأی‌دهندگان معتقدند که طی پنج سال آینده جنگ داخلی دیگری رخ خواهد داد و من می‌خواهم یک چیز را به آنها یادآوری کنم: «امریکا یک خانواده است و خانواده مجموعه افرادی هستند که بدون متوسل شدن به خشونت از یکدیگر متنفرند».

کاهش فاصله ترامپ

تنها ۴۸ ساعت مانده به روز انتخابات در امریکا، حتی آخرین نظرسنجی فاکس‌نیوز هم که جمعه منتشر شد، نشان می‌دهد که ۵۲ درصد رأی‌دهندگان از جو بایدن حمایت می‌کنند و ۴۴ درصد حمایت خود را از دونالد ترامپ اعلام کرده‌اند. هرچند که بایدن در میانگین نظرسنجی‌ها با حدود ۱۰ امتیاز در سطح ملی پیش است، اما در ایالت‌های رقابتی و حساسی چون فلوریدا، پنسیلوانیا، میشیگان و ویسکانسین تنها حدود ۵ درصد یا کمتر با ترامپ فاصله دارد و همین باعث شده که به‌رغم پیش بودن بایدن، پیش‌بینی درباره نتایج نهایی انتخابات بسیار دشوار باشد. جو بایدن روز جمعه یکی از آخرین حملات انتخاباتی خود را علیه ترامپ انجام داد و گفت: «دونالد ترامپ پرچم سفید را تکان داده و تسلیم ویروس کرونا شده است، اما مردم امریکا تسلیم نمی‌شوند. ما تسلیم نمی‌شویم». ترامپ هم در توئیتی حمایت اوباما از بایدن را زیر سؤال برد و ادعا کرد جو بایدن مورد اعتماد باراک اوباما نیست و او عادت دارد که بگوید: «اگر خواستید واقعاً شاهد گند زدن به کاری باشید، انجام آن را به جو بایدن بسپارید».

دستاویز روسیه، چین و ایران

ظاهراً هر دو نامزد انتخابات امریکا برای باخت احتمالی‌شان از همین الان یک مستمسک به نام دخالت خارجی در انتخابات تراشیده‌اند. واشنگتن‌پست از قول منابع امنیتی گزارش داده که بخش امنیت سایبری در وزارت امنیت داخلی امریکا در حال برنامه‌ریزی برای انجام بزرگ‌ترین عملیات جهت محافظت از انتخابات امریکا در برابر چیزی است که احتمال «دخالت ایران، روسیه و چین» خوانده شده است. هدف دولت امریکا از اجرای این طرح، جلوگیری از تکرار دخالت روسیه در انتخابات امریکا و دفع تهدیدهای جدیدی است که از جانب چین و ایران مطرح می‌شود. مت مترسون، از مقام‌های آژانس امنیت سایبری و زیرساختی به واشنگتن‌پست گفت: «من پیش‌بینی می‌کنم هزاران مسئول محلی برگزاری انتخابات به صورت لحظه به لحظه برای اشتراک اطلاعات همکاری خواهند کرد تا آنچه واقعی و آنچه غیرواقعی است، مشخص و واقعیت‌های میدانی از داستان‌سرایی‌ها جدا شوند». وی اضافه کرد: «ما خواهیم توانست آنچه اتفاق می‌افتد را دسته‌بندی کرده و شناسایی کنیم، آیا این اتفاقی که الان افتاده یک رویداد معمول انتخاباتی است یا چیزی فراتر از آن؟» پلیس فدرال امریکا و وزارت امنیت داخلی این کشور نیز در بیانیه مشترکی اعلام کردند که یک عامل به طور موفقیت‌آمیزی اطلاعات ثبت‌نامی رأی‌دهندگان امریکایی را در دست‌کم یک ایالت به دست آورده است. به گزارش خبرگزاری رویترز، مقامات امریکایی روز جمعه مدعی شدند که هکرهای ایرانی پشت ایمیل‌های تهدیدآمیزی هستند که اوایل ماه جاری میلادی برای هزاران امریکایی ارسال شده و به‌طور موفقیت‌آمیزی نیز توانسته‌اند به جمع‌آوری اطلاعات بپردازند.

نگاه

سید رحیم نعمتی

شام جدید و ایجاد بلوکی جدید در جهان عرب

مصطفی مدبولی نخست وزیر مصر در صدر هیئت بلند پایه‌ای از وزرای کشور روز شنبه وارد عراق شد تا به همراه همتای عراقی خود مصطفی‌الکاظمی نشست کمیسیون مشترک مصر و عراق را تشکیل دهند. مباحث این کمیسیون و فعالسازی تعدادی از توافق‌نامه‌های امضا شده بین دو طرف طی چهار روز قبل از این نشست و در سطح کارشناسی مورد بحث قرار گرفته‌است. این نشست در پی سفر هفته قبل وزیر خارجه عراق فؤاد حسین به قاهره است که برای شرکت در نشست سه جانبه همتایان مصری و اردنی به مصر رفته‌بود و حالا با آمدن مدبولی به بغداد، به نظر می‌رسد گام دیگری در جهت پیشبرد طرحی برداشته شده که به آن «شام جدید» گفته می‌شود. مسئله قابل توجه این است که آیا «شام جدید» با این آمدن و رفتن‌ها مبدل به بلوک جدیدی در جهان عرب خواهد شد یا نه.

گفته شده اصل طرح «شام جدید» به دولت پیشین عراق و زمان نخست وزیری حیدر العبادی بازمی‌گردد و الکاظمی به دنبال احیای آن است. در هر صورت، این الکاظمی بود که در نشست مشترک اواخر ماه آگوست با پادشاه اردن و رئیس‌جمهور مصر از طرح «شام جدید» رونمایی کرد. شکی نیست که همکاری‌های اقتصادی محور اساسی این طرح است. هر سه کشور با جمعیتی بالغ بر ۱۵۰میلیون نفر و تولید ناخالص داخلی به ارزش ۵۰۰میلیارد دلار، مبادلات اقتصادی بسیار پایینی دارند به نحوی که حجم مبادلات عراق با مصر یک‌میلیارد و ۲۰۰میلیون دلار و با اردن کمتر از یک‌میلیارد دلار و حجم مبادلات مصر با اردن نیز کمتر از یک میلیارد دلار است. هدف شام جدید ارتقای سطح مبادلات تجاری است به این نحو که عراق با دادن نفت در مقابل برخوردار از جذب سرمایه‌های این دو کشور بشود. به این جهت، احداث خط لوله نفت از بصره به بندر عقبه در اردن و از آنجا به مصر و با هزینه ۱۸میلیارد دلاری در دستور کار قرار گرفته تا مصر و اردن بتوانند نفت عراق را با تخفیف ۱۶دلار در هر بشکه بر مبنای قیمت پایه نفت برنت خریداری کنند و در مقابل، عراق برق را از مصر و اردن دریافت کند.

در صورت ارتقای سطح مناسبات اقتصادی بین این سه کشور خود به خود بلوکی در جهان عرب ایجاد می‌شود که می‌تواند ابعاد آن فراتر از مناسبات اقتصادی و به حوزه‌های سیاسی و حتی امنیتی نیز کشیده‌شود. الکاظمی گفته که شام جدید بر مبنای الگوی اتحادیه اروپا تنظیم شده و اینکه نسخه کوچک شده‌ای از این اتحادیه است. این الگوبرداری از اتحادیه اروپا گویای این است که ایجاد بلوک اقتصادی- سیاسی در این طرح مد نظر است و می‌تواند جبهه‌ای تازه در جهان عرب ایجاد کند. این موضوع به خصوص از جهت شدت تحولات در این جهان قابل توجه است، چنان که اقدام عجولانه دو کشور امارات متحده‌عربی و بحرین برای عادی‌سازی روابط خود با رژیم‌صهیونیستی معادلات را در جهان عرب به هم زده و نشان داده که برخی از کشورهای عربی دیگر حتی آن ظاهرسازی‌های گذشته را در مورد قضیه فلسطین و حمایت از آرمان‌های فلسطینی کنار گذاشته‌اند و حاضر شده‌اند به صورت رسمی در کنار دشمن فلسطین قرار بگیرند. از طرف دیگر، مسئله سوریه و لیبی دغدغه اساسی هر سه کشور عراق، اردن و مصر است، زیرا هر کدام به نوعی متأثر از درگیری‌ها در آن دو کشور هستند و این موضوع باعث شده تا جهت‌گیری مشترکی داشته‌باشند. این دغدغه‌های مشترک می‌تواند هر سه کشور را در شام جدید بیشتر از گذشته به هم نزدیک کند و با مناسبات اقتصادی نزدیک‌تر بتوانند جبهه سیاسی متحدی را در جهان عرب شکل بدهند. باید گفت که شام جدید در ابتدای راه خود است و هنوز زود است که بتوان در مورد ماهیت این بلوک سیاسی قضاوت کرد و اینکه تا چه مقدار در مقابل دو بلوک ترکیه- قطر و عربستان- امارات می‌تواند مسیر مستقلی را در پیش بگیرد، اما می‌توان گفت که ظرفیت‌های سیاسی و اقتصادی هر سه کشور به آن میزان هست که بتوانند در شام جدید جبهه و بلوکی متفاوت از آن دو ایجاد کنند و زمینه را برای همکاری کشورهایی همانند الجزایر، تونس و حتی مراکش فراهم کنند که چندان تمایلی به ورود در بلوک‌های قطر- ترکیه یا عربستان- امارات نداشته‌اند.

اخبار کوتاه

عمران خان: امریکا می‌خواهد پاکستان بخشی از جنگ افغانستان باشد

نخست‌وزیر پاکستان گفته که امریکا تلاش دارد پاکستان را تحت فشار قرار دهد تا این کشور بخشی از جنگ افغانستان باشد.

به گزارش فارس، «عمران خان» می‌گوید که اتهام‌زنی به پاکستان از طریق طالبان اقدامی نادرست است، این در حالی است که اسلام‌آباد از نقش‌آفرینی در فرآیند صلح افغانستان بسیار خوشحال و خرسند است. خان با اشاره به شرایط موجود در کشمیر گفت: اتهام اعزام جنگجویان پاکستانی به کشمیر صحت ندارد.

ژنرال اسرائیلی: بزرگ‌ترین خطر جولان حزب‌الله است

رومن گوفمان، فرمانده لشکر ۲۱۰ ارتش رژیم صهیونیستی در گفت‌وگو با خبرگزاری تاس گفت که بزرگ‌ترین خطر برای این رژیم در جولان اشغالی حزب‌الله لبنان است، نه سوریه. به گزارش ایسنا، رومن گوفمان گفته که اگر به مرزهای سوریه نگاه کنیم، خطر بزرگ‌تر «ایجاد جبهه‌ای از سوی ایران و حزب‌الله در جنوب سوریه علیه اسرائیل است.» به گفته گوفمان، ارتش رژیم صهیونیستی طی هفته‌های اخیر چند عملیات علیه پایگاه‌های سوریه در جولان انجام داده، بدون اینکه وارد درگیری با سربازان سوری شود. هدف استراتژیک برای اسرائیل ممانعت از حضور ایران و حزب‌الله در جنوب سوریه و به طور کلی تمام سوریه است.

پکن دنبال تبدیل شدن به قدرت فناوری «متکی به خود»

رهبران چین در پایان نشست چهار روزه دولت پکن با هدف تعیین سیاست‌های این کشور برای پنج سال آتی متعهد شدند تا به یک قدرت تکنولوژی «متکی به خود» تبدیل شوند و به تقویت ظرفیت‌ها و توانایی‌های دفاعی ادامه دهند. به نوشته روزنامه دیلی تلگراف، اگرچه پکن طی سال‌های اخیر تقویت تکنولوژی پیشرفته خود و ساخت ظرفیت‌ها را در اولویت قرار داده تا کمتر به واردات خارجی وابسته باشد، اما این تلاش همزمان با تشدید تنش‌ها با امریکا جان تازه‌ای می‌گیرد. در بیانیه پایانی نشست تأکید شده که چین به تقویت و توسعه ارتش خود ادامه می‌دهد و صراحتاً اعلام کرد دولت پکن از اتحاد صلح‌آمیز با تایوان حمایت می‌کند.

نامه امیر جدید کویت به شاه سعودی درباره اختلافات با قطر

اخیراً «احمد الناصر الصباح»، وزیر خارجه کویت نامه «نواف‌الاحمد جابرالصباح» امیر این کشور برای «سلمان به عبدالعزیز» شاه سعودی را تسلیم «فیصل بن فرحان» وزیر خارجه این کشور کرده که ادامه تحرکات امیر قبلی برای حل اختلافات میان قطر و چند کشور دیگر است. روزنامه «القبس» کویت روز جمعه درباره محتوای این نامه به نقل از منابع حکومتی آگاه نوشت: این نامه شامل هماهنگی و مشورت در تمامی زمینه‌ها از جمله اختلاف [کشورهای] خلیج [فارس] و چالش‌های امنیتی و اقتصادی منطقه بود. این روزنامه افزود: در این نامه همچنین درباره روابط میان دو کشور و راه‌های تقویت آن در تمامی سطوح از جمله مسائل مشترک مورد توجه دو کشور و مهم‌ترین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی بوده است.